

2/2017

MIGRASJON OG INTEGRERING
- Drømmen om en bedre framtid

 Caritas
Norge

Kjære Caritas-venn

Dette nummeret av Caritas Info er i sin helhet viet migrasjon. Migranter er mennesker som oppholder seg i et annet land enn fødelandet sitt over tid. De er mennesker på flukt, mennesker som søker arbeid i andre land, og familier som gjenforenes med sine kjære. Vår Kirke er en migrantkirke, et mikrounivers av nasjonaliteter, som av forskjellige grunner har migrert til Norge og sammen utvikler Norge økonomisk og sosialt.

Det er rundt en kvart milliard migranter i verden. 25 millioner av disse er flyktninger. I tillegg er 40 millioner mennesker på flukt i eget land. Migrasjon ligger i menneskets natur. Vi har alltid vært i bevegelse. Nordmenn er ikke noe unntak. Det bor i dag snart like mange norske etterkommere i USA som det er nordmenn i Norge. Det er vanskelig å spå hvem som vil flytte hvor og når i tiden som kommer, men det som er sikkert er at migrasjon vil fortsette å prege utviklingen og de politiske debattene.

Caritas betyr kjærlighet, den barmhjertige kjærlighet, nestekjærlighet. Klimaet i innvandringsdebatten både her hjemme og internasjonalt gjør at vi nå er bekymret for at denne verdien er truet og vi setter derfor i gang en holdningskampanje.

Pave Frans viser vei. «Vi er alle barn av den samme guden» sa han, og vasket og kysset føttene til tolv flyktninger som del av et påskeritual i et asylsenter utenfor Roma i fjor. De tolv utvalgte var fire katolske menn fra Nigeria, tre muslimske menn fra Mali, Syria og Pakistan, tre eritreiske koptisk kristne kvinner, en hinduistisk mann fra India og en italiener ansatt på asylsenteret. Og da han senere samme vår besøkte flyktningleirer i Hellas, tok han like godt med seg tre syriske familier hjem.

I slutten av september lanserer Caritas Internationalis (CI) den globale kampanjen «Share the journey» der migrasjon er tema. Kampanjen er et svar på pave Frans' oppfordring til oss om å være imøtekommende mot folk som velger eller blir tvunget til å flytte til et annet land. Målet er å skape bedre kontakt mellom innvandrere og innbyggerne i lokalsamfunnene de flytter til. Møter mellom mennesker, hvor erfaringer og historier deles, gjør det ukjente kjent, bryter ned fordommer og bygger forståelse, medfølelse og samhold.

Kampanjen er en anerkjennelse av arbeidet Caritas Norge gjør. Våre medarbeidere og frivillige jobber hver dag med å skape et bedre samfunn der migranternes rettigheter blir respektert, deres stemme hørt og drømmer realisert. Ved våre ressursentre rundt omkring i Norge, hjelper vi arbeidsinnvandrere, flyktninger, au pairer og andre migranter med å finne seg til rette i sitt nye land. Vi gir språkkurs, karriereveiledning i asylmottak og aktiviserer barn i kulturelle aktiviteter, og vi hjelper arbeidsinnvandrere og flyktninger i jobb ved å koble dem med arbeidslivsfaddere som allerede har godt fotfeste og nettverk i norsk arbeidsliv. Gjennom vårt internasjonale arbeid, bekjemper vi sult blant mennesker som rammes av klimaendringer og konflikt, noe som er blant de viktigste årsakene til migrasjon i Sør.

Vi håper dere vil fortsette å støtte dette viktige arbeidet.

Med vennlig hilsen

Knut Andreas Lid
Fungerende generalsekretær

REDAKSJON:

Caritas Norge v/Birgit Vartdal

COVER:

Tommy Trenchard/Caritas Internationalis

Opplag:

5800

PRODUKSJON:

mediateam.no

TRYKK:

Thure Trykk AS

Denne trykksaken
er Svanemerket.

INNSAMLING:

Caritas Norge ble både i 2014 og i 2015 vurdert av bladet Kapital til å være blant hjelpeorganisasjonene i Norge som bruker innsamlende midler mest effektivt.

Kommentarer eller innspill til redaksjonen?
Send en e-post til birgit.vartdal@caritas.no

RESSURSSENTER I NYE LOKALER

I Oslo har Caritas fått nye lokaler for sin rådgivings- og kursvirksomhet for innvandrere. Dessuten har vi startet informasjonstilbud for au pairer.

side 4-5

FRIVILLIGE SPREER GLEDE I ASYLMOTTAK

Reportasje fra 11a mottak der frivillige fra Caritas organiserer kreative aktiviteter for barna.

side 6-7

SULT DRIVER FOLK PÅ FLUKT

I Uganda gir Caritas flyktninger fra Sør-Sudan opplæring i moderne jordbruksteknikker, slik at de kan klare seg selv.

side 8-9

ERITREISK NORDMANN

Intervju med Eciyet Gytem, en av våre mest aktive frivillige.

side 12-13

MANGEL PÅ SOLIDARITET I ASYLPOLITIKKEN

Caritas mener Europa kan gjøre mer for båtflyktningene.

side 14

VERRE FOR FLYKTNINGER I GAZA

Sr Bridget Tighe i Caritas Jerusalem skriver i Caritas Info

side 15

Caritas Ressurssenter I NYE LOKALER

Caritas Ressurssenter for innvandrere i Oslo har flyttet inn i nye og større lokaler, og har dermed økt kapasitet til å drive både rådgiving og kurs.

Av Birgit Vartdal, kommunikasjonsrådgiver i Caritas

De nye lokalene gir flere muligheter, forteller daglig leder ved Caritas Ressurssenter, Anna-Sofie Ekendahl-Dreyer

Ressurssenteret ligger fortsatt på samme sted i Storgata 38, 1. etasje (inngang fra Hausmannsgate) – men inngangen er flyttet noen meter lenger ned i Hausmannsgate fra de gamle lokalene.

De nye lokalene gir nye muligheter, forteller daglig leder Anna-Sofie Ekendahl-Dreyer – Tidligere kunne vi ikke ha to aktiviteter samtidig. Da hadde vi veiledning på dagtid og all kursaktivitet måtte legges til kveldstid. I tillegg til veiledningslokalet, har vi nå to store og et lite kurs- og seminarrom. Plutselig har vi kapasitet til å gjøre mye mer. Vi starter derfor opp flere nye norskkurs både på dagtid og kveldstid, datakurs og au pair-senter, og vi har planer om flere nye prosjekter. I tillegg fortsetter vi med de tilbudene vi allerede hadde, som jobbsøkerkurs, arbeidslivsfadder-ordningen, helseveiledning og juridisk veiledning.

Rådgiving i flere byer

Caritas Norge har siden 2008 drevet informasjons- og veiledningsarbeid rettet mot innvandrere. Som et resultat av stadig

økende pågang, opprettet Caritas Norge et rådgivingsenter for arbeidsinnvandrere i Oslo i 2011. I dag har senteret blitt en ressurs for alle innvandrere. Caritas driver også med informasjons- og veiledningsarbeid rettet mot innvandrere ved Caritas Bergen, Caritas Stavanger og Caritas Drammen. Et lignende tilbud er under utvikling i Trondheim, med planlagt oppstart høsten 2017. Hovedmålet til Caritas Ressurssenter er å bidra til god integrering av innvandrere i norsk samfunns- og arbeidsliv og å forhindre sosial og økonomisk utnyttelse.

Flere besøkende

I takt med at senteret har fått et stadig større aktivitetstilbud, har også antall besøkende økt betydelig. Ressurssenteret mottok i underkant av 14 000 henvendelser i 2016, en økning på omtrent 3 500 besøk fra 2015. I tillegg til en daglig leder på full tid, har senteret over tre årsverk fordelt over de forskjellige tilbudene og cirka 30 frivillige. Regner man også med arbeidslivsfadderordningen, er antall frivillige det dobbelte.

Som i starten er det fremdeles flest arbeidsinnvandrere som kommer innom for å be om hjelp. Men problemene er blitt mer sammensatte.

- En henvendelse kan ofte handle om åtte til ti forskjellige temaer, noe som er typisk for mennesker som har vært her lenge, men som ikke har klart å bli skikkelig integrert, forteller Ekendahl-Dreyer.

Mangler fritid og penger

- Mange arbeidsinnvandrere mangler både fritid og penger til å prioritere norskkurs. Private norskkurs er veldig dyre og mange har heller ikke behov for norsk i jobben sin, og dermed har de heller ikke prioritert å lære seg norsk. Plutselig har de vært her i mange år og pådratt seg flere problemer og helseplager på grunn av en vanskelig livssituasjon. Men vi ser at den yngre generasjonen arbeidsinnvandrere klarer seg bedre og bruker gjerne bare våre norskkurs, sier hun.

Caritas har startet **AU PAIR-SENTER**

Det nystartede au pair-senteret vil organiseres som en del av tilbudet ved våre ressursentre for innvandrere i Oslo og Bergen.

Caritas au pair-senter er et tilbud til au pairer og vertsfamilier. (Illustrasjonsfoto: Herman Dreyer/Caritas Norge.)

Uttrykket au pair er fransk og betyr egentlig «på lik fot», men brukes verden rundt på en ordning for kulturutveksling som går ut på at en ung person bor hos en familie i et fremmed land med den hensikt å lære om kulturen der. Vertsfamilien gir kost, losji og lommepenger, og får hjelp til barnepass og lettere husarbeid tilbake.

Viktig med informasjon

For å være au pair i Norge må man være over 18 år og ikke ha fylt 30 år.

– Unge mennesker uten gode norskkunnskaper og lav kunnskap om norsk samfunn og kultur, kan være i risikogruppen for utnyttning, overgrep og i verste fall menneskehandel. Da er det spesielt viktig med god og tilgjengelig informasjon, sier Per Wenneberg, leder for innenlandsavdelingen i Caritas Norge.

Caritas au pair-senter har to målgrupper: Au pairer og vertsfamilier. Begge grupper har behov for informasjon og veiledning om sine rettigheter og plikter. Vanlige

konfliktsituasjoner som kan oppstå er uenigheter om arbeidstid, arbeidsoppgaver oppsigelsestid og deltagelse på norskkurs.

Flest i Oslo

De fleste som kommer som au pairer til Norge bor i Oslo og omegn. Det finnes også mange au pairer i andre byer, særlig Bergen og Stavanger. Av de 1 182 som fikk innvilget opphold som au pair i Norge i fjor, var 85 prosent fra Filippinene. Året før var andelen filippinske au pairer enda høyere.

– Når vi nå planlegger vår nye informasjons-tjeneste, vil vi uansett lage et rådgivnings-tilbud som er tilgjengelig for alle, uansett nasjonal bakgrunn, forteller Wenneberg.

Caritas au pair-senter vil tilby en landsomfattende informasjons- og rådgivnings-tjeneste for au pairer og vertsfamilier gjennom våre ressursentre i Oslo og Bergen, telefon- og e-posttjenester, internett- og facebooksider og informasjonsmøter i flere byer. Dessuten vil vi arrangere norskkurs og sosiale aktiviteter for au pairer, som ukentlig

nettverks kafé. Her vil vi ta opp ulike temaer om norsk samfunn og kultur, slik at au parene blir bedre kjent med kulturen i vertslandet. Både i Oslo og Bergen vil vi arrangere søndagsaktiviteter for au pairer en gang i måneden, som turer og museumsbesøk. Søndagsaktivitetene og nettverks kaféene vil ledes av frivillige. Au pair-senteret er finansiert av Utlendingsdirektoratet.

Lang erfaring

I Oslo vil au pair-senteret ha samme åpningstider som Caritas Ressursentre, det vil si mandag til torsdag mellom 10 og 16. I tillegg vil au pair-senteret ha kveldsåpent fra 17 til 20 på torsdager.

– Caritas har siden 2011 drevet informasjons- og ressursentre for innvandrere. Dialog og samarbeid med de katolske menighetene har vært en styrke i arbeidet for å hjelpe arbeidsinnvandrere, særlig med tanke på rekruttering av frivillige. Dette samarbeidet vil også være en styrke i vårt arbeid med au pairer, mener Wenneberg.

Populære aktiviteter for **BARN I ASYLMOTTAK**

To søstre i sommerkjoler, store smil og lange fletter kommer springende mot de frivillige i resepsjonen på Ila mottak. Det er stor gjensynsglede. De frivillige blir overøst med klemmer og entusiasme.

Tekst og foto: Kristin Tynes Vågen, flyktningrådgiver i Caritas.

Barna er ivrig til å male og vil gjerne vise fram det de har laget

Arifa har laget både øyne, en rød nese og fargerik kant på masken sin, og viser den stolt fram.

På aktivitetsrommet på asylmottaket har det allerede samlet seg en del barn, og noen av foreldrene er også med. Det er mye lyd, latter og skrål på ulike språk. To av de voksne frivillige samler barna i en ring. De ønsker velkommen og begynner å synge en sang med bevegelser barna tydeligvis drar kjensel på. Sangen er på norsk og handler om ulike følelser.

Glede

De begynner med følelsen glede.

- Kan dere navnet på en annen følelse?
- Jaaaa! roper barna ivrig.
- Sint! Lei seg!

Barna synger med på de strofene de kan og deltar med stor begeistring.

Dette er barn som har kommet sammen med foreldrene sine for å søke asyl i Norge. De fleste kommer fra Syria og Eritrea. De bor på Ila mottak mens de venter på svar på asylsøknaden sin, eller på å bli bosatt i en

kommune. Det bor nå rundt 30 barn på Ila mottak. Barn i skolealder går på Sagene og Ila skole, men det er et stort behov for aktiviteter på ettermiddagstid.

Dagens hovedaktivitet er maling av ansiktsmasker. Barna ser ut til å kose seg med alle fargene, og holder stolt opp maskene sine etter at de er ferdige. Gjennom lek, maling og dansing, ønsker Caritas å gi barna opplevelse av en normal barndom for en liten stund. Målet er at de gjennom disse aktivitetene skal oppleve glede, mestring og lære seg mer norsk.

– Når barna er med på aktivitetene er de så fornøyde! forteller Milka fra Eritrea, mor til to av guttene.

– Hun sier at guttene hennes har likt spesielt godt å male og danse sammen med Caritas-gjengen.

– De kommer ofte hjem og synger sanger de har lært på både norsk og engelsk. De husker sangene de har lært!

Gode opplevelser

Ida Meesker Kjerkol, barnefaglig ansvarlig ved Ila mottak, skryter av de frivillige fra Caritas.

– Hver torsdag ettermiddag står barna klare og vet hva som skal skje. Besøkene fra denne gruppa er satt stor pris på av beboerne, både barn og foreldre. Caritas-gruppa kommer med en hel gjeng frivillige. Det er nok hender til at alle barna får ei hånd å holde i når man samles i en ring. Vi merker at denne gruppa bidrar til en god opplevelse for barna. Ingen står utenfor eller blir glemmt. Alle får oppmerksomhet, hele veien.

Dagens aktivitetsøkt nærmer seg avslutning. Kan vi ikke ta den sangen vi bruker å ta? spør en av guttene. Både voksne og barn samler seg igjen i en ring, noen litt mer trøtte enn for to timer siden, mange enda mer energiske. Alle er med på den siste sangen. Klemmer blir gitt og spørsmålet som blir gjentatt flest ganger er «Når kommer dere tilbake neste gang?»

FAKTA

- Caritas Norge arrangerer aktiviteter for barn og unge på oppdrag fra UDI, på ulike asylmottak på Østlandet- og Vestlandet
- Aktivitetene som tilbys er dans, maleverksted og integrerende lek.
- Dette ledes og gjennomføres av lokale Caritas-team
- Ila mottak i Oslo er ett av flere asylmottak hvor aktivitetene foregår
- Det er behov for flere frivillige i Bergen, Førde, Hobøl, Larvik, Kongsvinger, Haugesund, på Stord og på Hamar.

Neeta, som er frivillig, viser tålmodighet når hun hjelper Milon med å lage ferdig masken hennes.

Fatima, Farida og Arifa koser seg med maling i bakgården på Ila mottak i Oslo.

Sult driver **FOLK PÅ FLUKT**

Etter mange år med nedgang er antallet mennesker som sulter på vei opp igjen. FN har påvist en direkte sammenheng mellom økt matmangel og økt migrasjon.

Av Marit Sørheim, utenlandssjef i Caritas

Mary Akaye fra Sør-Sudan må plukke løv til mat for å holde sine ti barn i live. (Foto: Caritas Internationalis)

Regnet kommer ikke når det pleier, sier Yapié Tesseugue, leder av jordbrukskollektiv i Mali. (Foto: Caritas Norge)

Mye av økningen i antallet som sulter kommer på grunn av de store humanitære krisene i Nigeria, Syria, Irak, Jemen, Sør-Sudan, Somalia, Kenya og Etiopia. I de fleste av disse landene fører en kombinasjon av væpnet konflikt og tørke til sult og driver mennesker på flukt.

Krise i Sahel

Også Sahelbeltet preges av væpnete konflikter og klimaendring.

- Regnet kommer ikke på den tiden det pleier, om det i det hele tatt kommer, forklarte Yapié Tesseugué, leder av et lokalt jordbrukskollektiv, til Caritas da vi besøkte Nord-Mali.
- Vi må lære nye måter å dyrke og klare oss på. Det vi gjorde før fungerer ikke lenger.

Tvinges bort

I de fleste konfliktområder, inkludert Syria, er klimaendringer og økende kamp om ressurser en medvirkende årsak til konflikter og flyktningsstrømmer. Samtidig fører vold og undertrykkelse til at befolkningens mulighet til å håndtere klimaendringene svekkes. De fanges i en vond sirkel der eneste vei ut for

mange blir å flykte.

I Sør-Sudan har den væpnede konflikten nå nådd Equatoria-regionen, landets kornkammer. Bøndene ble drevet på flukt, mange til Uganda, og avlingene gikk tapt. Dette rammer ikke bare bøndene, men store deler av landets befolkning som nå er avhengig av humanitær hjelp som er importert fra nabolandene.

Ny rapport

FN organisasjonen Verdens Matvareprogram har i en rapport som ble lansert i mai i år gjort en grundig analyse av sammenhengene mellom konflikt, sult og migrasjon. Organisasjonen ser en klar sammenheng mellom økt matmangel og økning i migrasjon. Mange, som i første omgang bare forflytter seg internt i sitt eget land, presses til å fortsette videre da det ikke finnes muligheter til å livnære seg.

Rapporten viser også at de fleste som drives på flukt prøver å forbli så nær hjemmet som mulig, så lenge situasjonen tillater det. For eksempel hadde åtte av ti syriske flyktningsfamilier som

ble intervjuet vært internt fordrevne i Syria minst en gang før de flyktet ut av landet.

Konklusjonen fra Verdens Matvareprogram er klar: Om man ønsker å redusere migrasjon, må det satses mer på å gi befolkningen i sultrammede land trygg tilgang til mat. 70 prosent av verdens fattige bor på landsbygda, og de fleste av disse er avhengige av landbrukssektoren. Landbruksbistand er effektiv bistand. Ifølge Verdensbanken har investeringer i landbruket vært to til fire ganger mer effektive enn investeringer i andre sektorer.

Økt beredskap viktig

Caritas sin erfaring er at satsning på jordbruk og levebrød må gå hånd i hånd med tiltak for å bygge lokal beredskap og økt motstandsdyktighet mot klimaendringer. Bøndene trenger alt fra tørkeresistente frø, alternative inntektskilder, irrigasjonssystemer og bedret tilgang til fungerende markeder for å bygge opp sin motstandsdyktighet. Dette er veien å gå om man vil redusere både migrasjon og behovet for dyre nødhjelpsoperasjoner i framtiden.

Verdens største **FLYKTNINGLEIR**

Flyktningleiren Bidibidi i Uganda er nå verdens største. Uganda har tatt imot nærmere én million flyktninger fra det krig- og sulterammede nabolandet Sør-Sudan.

Av Ingrid Finess Evensmo, programkoordinator i Caritas

Justin Malis har fått hjelp av Caritas til å skaffe mat til lille Flora og resten av familien. (Foto: Tommy Trenchard for Caritas)

– Alle husene ble brent ned av regjerings-soldater. Selv maten brant opp. De bare kom og begynte å skyte. Tre mennesker ble drept, og jeg var fryktelig redd.

Det er snart ett år siden Justin Malis landsby i Sør-Sudan ble angrepet. Samme dag bestemte han seg for å flykte. Han leide en lastebil som hadde plass til familien hans og femti slektninger, inkludert babyen Flora (på bildet), og kjørte sørover mot grensen til Uganda.

Det var liten tid til å ta med seg eiendeler, og det de fikk med seg mistet de på veien. Da de endelig kom frem til flyktningleiren Bidibidi i Uganda, hadde de ingenting. Nå har Justin og familien fått et enkelt hjem, en åkerlapp til å dyrke mat, og funnet trygghet fra urolighetene i hjemlandet.

Liberal flyktningpolitikk

Den pågående konflikten i Sør-Sudan har så langt drevet to millioner mennesker på flukt. Nabolandet Uganda har tatt imot nesten halvparten av dem. Et område i Nord-Uganda som for kort tid siden bare var

David Songa gir flyktninger opplæring i matproduksjon, slik at de kan klare seg selv. (Foto: Tommy Trenchard for Caritas)

skog og savanne, huser nå verdens største flyktningleir – Bidibidi.

Flyktningene i Uganda trenger både mat, vann og helsehjelp. Uganda har lenge hatt en av de mest liberale flyktningpolitikken i verden. Nyankomne flyktninger kan arbeide, og får tildelt et lite stykke land. Men nå nærmer mottaksapparatet seg en smertegrense.

Lærer jordbruksteknikker

Siden 2016, da Bidibidi ble åpnet, har Caritas-organisasjoner lært opp flyktningene i matproduksjon, slik at de skal bli bedre i stand til å kunne klare seg selv. I løpet av høsten, vil 40 000 flyktningfamilier få tildelt såfrø og redskaper til å dyrke korn, kassava og grønnsaker.

David (26) kom til Bidibidi i august i fjor. Hjemme i Yei i Sør-Sudan hadde han nettopp fullført lærerutdanning da han ble tvunget til å flykte fra soldater som drepte vennene hans. – Jeg hadde ikke lyst til å dra. Jeg hadde nettopp fått universitetsgraden min, så jeg hadde lyst til å bli værende og bygge opp noe, forteller han.

David får i det minste undervise nå, selv om omstendighetene ikke er helt slik han hadde tenkt seg.

– Jobben min er å lære opp bønder på vegne av Caritas. Jeg jobber med ti grupper med mellom 30-40 bønder i hver.

Han har selv fått opplæring av Caritas i moderne jordbruksteknikker, kjøkkenhagedyrking og produksjon for salg.

– Jeg lærer de andre flyktningene om klimasmart landbruk, om ulike plantetyper og hvordan dyrke dem. Nå er alle spente på å se hva som vil skje, sier David.

Politisk konflikt

Det som utløste borgerkrigen i Sør-Sudan i 2013, var en politisk konflikt om makten i landet mellom president Salva Kiir og den gang visepresident Riek Machar. Tusenvis av sivile har blitt drept i det mange nå snakker om som et begynnende folkemord. Det er lite trolig at flyktningene i Uganda vil vende tilbake til Sør-Sudan i nærmeste fremtid.

FARLIGERE Å FLYKTE I MELLOM-AMERIKA

Det har vært en jevn økning i antall flyktninger som prøver å krysse grensen til Mexico. 400 000 mennesker krysset grensen til Mexico fra sør i 2016. Den viktigste grunnen til at folk flykter er den ekstremt voldelige situasjonen i El Salvador, Honduras og Guatemala. Strengere politikk mot flyktninger, både i USA og i Mexico, har ført til at det har blitt farligere å flykte, samtidig som det er flere som flykter. Unge er spesielt berørt av volden i El Salvador, Honduras og Guatemala og mange mindreårige flykter alene. Caritas bistår ungdommer i alle de tre landene med å finne andre alternativer til volden enn å flykte.

Foto: Caritas Norge

STADIG VERRE FOR FOLK I VENEZUELA

Foto: Caritas Internationalis

Krisen i Venezuela eskalerer stadig og det ser foreløpig ikke ut til at partene kommer frem til noen løsning. Krisen startet i fjor med reduserte oljepriser, inflasjon på over 700 prosent og mangel på både mat og medisiner. Regjeringen utnytter situasjonen for å ta mer makt og slår hardt ned på all motstand. En rekke demonstrasjoner og voldelige sammenstøt har ført til i alt 125 dødsfall de siste månedene. Caritas Venezuela jobber blant annet med å sikre tilgang til mat og medisiner til underernærte barn under fem år. Akutt underernæring hos barn under fem år er tredoblet de to siste årene. Leidy Cordova (bildet), mor til fire, forteller om en desperat situasjon. Da hun snakket med Caritas i juni hadde hun og barna ikke spist noe siden dagen før og det ødelagte kjøleskapet var tomt, bortsett fra en halv pose maismel og en flaske eddik.

TAKK FOR STØTTEN TIL HAITI

Foto: Caritas Norge

I oktober 2016 ble Haiti truffet av orkanen Matthew som førte til store ødeleggelser. Takket være støtte fra våre givere, kunne Caritas bidra til gjenoppbyggingsarbeidet i Léogâne og Petit-Goâve, vest i Haiti. 3 795 familier (18 975 mennesker) har fått midler til å kunne gjenoppbygge hjemmene sine og den lokale skolen, så barna kunne komme seg tilbake på skolebenken så fort som mulig. I tillegg fikk familiene støtte til å reparere veiene i regionen og til å starte opp igjen jordbruket. 90 prosent av familiene lever av jordbruk og mesteparten av avlingene ble ødelagt av orkanen. Caritas takker for støtten til arbeidet på Haiti!

NY FUNGERENDE GENERALSEKRETÆR

Programsjef i Caritas Norge, Knut Andreas Orgland Lid, gikk 1. august inn i et vikariat for generalsekretær Martha Rubiano Skretteberg som har fått ett års permisjon. Lid er utdannet statsviter og har vært ansatt i Caritas i fem år. Han har over 15 års erfaring med arbeid for menneskerettigheter, religionsfrihet, fred og forsoning og internasjonalt utviklingsarbeid. I Caritas har Lid også ledet internasjonal avdeling. Skretteberg fortsetter som styremedlem i Caritas Europa og ønsker å gjøre en innsats som frivillig for Caritas Norge.

Foto: Caritas Norge

Alexander Golding, fagsjef i Caritas Norge og tidligere leder for innenlandsavdelingen blant annet, har også fått permisjon. I tillegg har organisasjonen foretatt flere nyansettelser. Ellen Hovik begynner 1. september som kommunikasjonssjef. Hovik kommer fra stillingen som kampanjesjef for Plan Norge. Nina Brattvoll har startet i stillingen som humanitær koordinator, mens Ingebjørg Forsmann Bærø har tiltrådt som organisasjonskonsulent. Tormod Nuland er ansatt som spesialrådgiver for Sahel-regionen i Caritas internasjonale avdeling. Han blir stasjonert i Bamako, Mali.

NY KAMPANJE FRA CARITAS INTERNATIONALIS

Foto: Isabel Corthier/CI

27. september starter Caritas Internationalis en ny global kampanje som de inviterer både nasjonale- og lokale Caritas-organisasjoner til å være med på. Kampanjen har fått tittelen "Share the Journey". Målsetningen med kampanjen er å redusere likegyldighet, fordommer og fremmedfrykt ved å skape flere møteplasser der innvandrere og lokalbefolkning kan møtes. Pave Frans vil lansere kampanjen på Petersplassen i Roma. Kampanjen varer frem til september 2019. Mer informasjon på journey.caritas.org

ERITREISK NORDMANN

– Hvis du kan språket, har et nettverk og har lært om samfunnet, har du mange gode muligheter i Norge. Det sier Eciet Gytem, som er frivillig for Caritas og tidligere flyktning fra Eritrea.

Av Anders Stenersen, flyktningrådgiver i Caritas

I Caritas samarbeider vi med mange talentfulle personer som på ulike måter jobber frivillig og bistår Caritas Norge i arbeidet med integrering og inkludering av flyktninger.

Eciet er 48 år og kom til Norge i 2009. Han har fullført introduksjonsprogrammet for flyktninger og lært seg godt norsk. I år fikk han til vår store glede innvilget søknaden sin om norsk statsborgerskap. På grunn av en skade fra tiden i Eritrea, sliter Eciet med å få seg fast jobb som er tilrettelagt hans behov. Likevel fyller han tiden sin med meningsfulle aktiviteter. Han er en av de frivillige i Caritas som har bidratt mest i vårt arbeid.

Caritas tok en prat med Eciet for å formidle hans historie. En historie som både kan inspirere og fascinere.

Hva gjorde du i Eritrea?

– I Eritrea jobbet jeg som lærer i forskjellige organisasjoner. Men det ble krig mellom Eritrea og Etiopia på grunn av grensene. Loven sa da at jeg var nødt til å verve meg til militæret. I Eritrea er det en regel at alle må ha nasjonaltjeneste i 18 måneder. Da jeg hadde vært i militæret i to år, ønsket jeg å slutte i militæret og fortsette som lærer, men myndighetene nektet meg det og beordret

meg til å fortsette tjenesten fordi vi var i krig. Jeg var åtte år i militæret, så bestemte jeg meg for å rømme til Sudan.

Jeg tenkte at siden jeg fikk hjelp fra Caritas da jeg var liten, vil jeg gi hjelp tilbake som frivillig i Caritas i dag.

Hadde du tenkt å reise til Norge fra Sudan?

– Jeg ønsket å komme meg ut av Eritrea fordi det var en så dårlig livssituasjon for meg i militæret. Jeg tenkte at livet kunne bli bedre i Sudan. Jeg traff noen venner der og fortalte at jeg ønsket å jobbe. Planen min var å få litt bedre betalt i Sudan og sende penger hjem til familien min. I Eritrea har jeg to barn. Jobben min i militæret ga ikke nok lønn til å forsørge både meg og barna mine. Vi var en fattig familie. I Khartoum (hovedstaden i Sudan) møtte jeg en venn som sa til meg at han ville hjelpe meg til Europa om jeg betalte 10 000 dollar. I eritreisk kultur er det

slik at dersom man har problemer, så går folk sammen økonomisk for å hjelpe deg. Jeg kontaktet en eritreisk familie i USA, som samlet sammen penger for meg og lånte meg pengesummen. Da jeg hadde pengene, traff jeg en businessmann som lagde et falskt pass til meg, og jeg reiste til en slags transittleir i Europa. Jeg tror jeg da var i Tyskland, men jeg er ikke sikker. Businessmannen spurte hvor jeg ville dra videre. På den tiden snakket alle om Norge. Norge er et bra land, det er fred og mye penger der, sa alle. Jeg valgte derfor å reise videre med tog til Norge. Og nå er jeg her i dag.

Fortell om hvordan du kom i kontakt med Caritas?

– Mitt første møte med Caritas var faktisk ikke i Norge. Jeg er fra en fattig familie i Eritrea. Vi bodde i nærheten av en katolsk kirke som heter St. Fransisco. Vi var der ofte og spiste og lærte om Bibelen. De ga oss klær og mat – og hver søndag dro vi i kirken. Caritas støttet familien min i to-tre år. Vi var i en veldig dårlig situasjon da jeg var barn. I Norge møtte jeg Caritas igjen ved en tilfeldighet. Jeg gikk på et kurs arrangert av Hero kompetanse. Det var barnehageassistentkurs for minoritetsspråklige i Norge. På kurset kom Per fra Caritas og snakket om de ulike

Eciet Gytem kom til Norge som flyktning fra Eritrea. Nå hjelper han andre med å finne seg til rette i landet. (Foto: Anders Stenersen/Caritas Norge)

for minoritetsspråklige i Norge. På kurset kom Per fra Caritas og snakket om de ulike aktivitetene Caritas arrangerer. Han fortalte at Caritas trengte frivillige tolker fra Eritrea. Jeg ønsket å hjelpe flyktninger som kommer til Norge, så jeg møtte opp på Caritas fem dager senere. Jeg tenkte at siden jeg fikk hjelp fra Caritas da jeg var liten, vil jeg gi hjelp tilbake som frivillig i Caritas i dag.

Kan du fortelle hva du gjør som frivillig?

– I Caritas er det et prosjekt som heter «flyktningprosjektet». Der jobber jeg, og vi hjelper dem som kommer som nye til Norge i forskjellige asylmottak. Vi gir dem kurs om hvordan det er å jobbe i Norge, hvordan leve i Norge og ting som det. I tillegg til kursene, gir vi også veiledning. Jeg jobber med dem som snakker tigrinja – som tolk. Vi gir dem fire forskjellige kurs som jeg holder. Kurs om arbeid, utdanning og to kurs om rettigheter. Da jeg kom til Norge visste jeg ingenting om rettighetene mine, men de som kommer nå lærer om rettighetene sine gjennom Caritas. Jeg mener det er veldig, veldig bra å kunne dette. Når du har denne informasjonen, er det lettere å komme seg frem i samfunnet. For eksempel da jeg kom til Norge, ante jeg ikke noe om NOKUT (Nasjonalt Organ For Kvalitet i Utdanningen. Godkjenner utdanning fra

utlandet. Red.anm). Nå vet jeg det, og nå vet jeg at andre som kommer til Norge får slik informasjon.

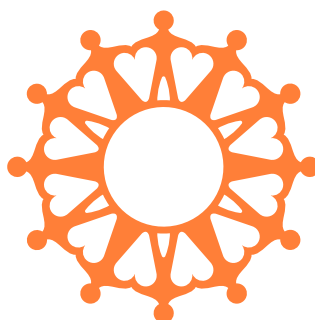
Har du noen tips til nye flyktninger i Norge?

– Når du kommer hit, er alt stengt for deg, men min anbefaling er å se alle mulighetene og alternativene for å lære nye ting. Først må man lære seg norsk. Det aller viktigste er å lære norsk. Språk er nøkkelen! Mitt andre tips er nettverk. Nettverk med andre mennesker er veldig viktig.

Hvordan kan man få et nettverk som ny i Norge?

– Istedenfor å sitte hjemme, må du kontakte mennesker. Dugnad i borettslaget for

eksempel, og så finnes det steder med folk som jobber frivillig som du kan prate med. Jeg tror mennesker som jobber i frivillige organisasjoner er veldig ærlige. Hvis folk kommer til en språkkafé for å jobbe frivillig, tror jeg de er veldig ærlige og gode mennesker. Hvis du treffer dem der, kan de hjelpe deg med mange ting. Det er spesielle mennesker som jobber slike steder. Hvis du finner et slikt sted, kan du få hjelp som kan åpne opp andre muligheter. Mitt tredje tips er å lære om samfunnet i Norge. Det norske samfunnet er veldig forskjellig fra for eksempel Eritrea. Så hvis du kan språket, har et nettverk og har lært om samfunnet, har du mange gode muligheter i Norge. Norge er det beste landet for meg.

Share the Journey ✱
#sharejourney

Norge og EU-landene kan gjøre mer for **BÅTFLYKTNINGENE**

**Caritas fordømmer sterkt andre europeiske lands mangel på solidaritet overfor Italia.
Etter at det kom 11 000 migranter på bare noen få dager i slutten av juni over
Middelhavet til Italia, truer landet med drastiske tiltak.**

Av Birgit Vartdal, kommunikasjonsrådgiver i Caritas

Omtrent 80 prosent av alle migrantene som kommer over Middelhavet går i land i Italia. (Foto: Caritas Agrigento)

I tillegg til å stenge italienske havner for hjelpeorganisasjoner som hjelper migrantene i land, truer myndighetene med å utstede Schengen-visum, som vil gjøre det mulig for båtflyktningene å bevege seg nordover i Europa. Nylig vedtok underhuset i Italias nasjonalforsamling at italienske skip skal patruljere farvannene utenfor Libya for å begrense migrantstrømmen. Forslaget må også godkjennes i det italienske senatet, melder NTB.

Slår alarm

Italienske myndigheter har slått alarm og ropt om EU-hjelp gjentatte ganger, uten resultat. Landet trenger hjelp til å fordele de 200 000 menneskene som sitter i ulike leire i landet. Oppgaven, med å håndtere over 80 prosent av alle flyktningeankomster til Europa alene, er blitt for vanskelig. Italia har mottatt 96 800 flyktninger og andre migranter hittil i år. Til sammen har det kommet 117 949 migranter sjøveien over Middelhavet.

Politikken virker ikke

Caritas Europa mener den italienske regjeringens

uttrykk for frustrasjon over EUs lammelse i migrasjonsspørsmål er et tydelig bevis på at Europas tilnærming til migrasjon ikke virker.

– Alle millioner euro som investeres i å opprettholde og utvide Festning Europe, vil aldri stoppe fortvilte mennesker fra å risikere livet for trygghet, skriver Caritas Europa i en pressemelding.

– Europa må slutte å kaste bort penger. Å betale for å styrke grensene gjør bare sikkerhetsselskaper og kriminelle menneskesmuglere rikere. Det ville vært både billigere og klokere å investere i effektiv integreringspolitikk og ansette flere tjenestemenn slik at behandlingstiden for asylsøknader gikk ned, sier Oliviero Forti, direktør for migrasjonsavdelingen i Caritas Italia.

Færre til Norge

Til sammenligning har det til Norge kommet 2 380 asylsøkere så langt i år. 52 prosent av disse er relokalisert fra Hellas og Italia. Det har ikke kommet færre asylsøkere til Norge siden

1990-tallet. Utlendingsdirektoratet (UDI) har derfor lagt ned 64 mottak.

Som en reaksjon på Italias bønn om hjelp, har Tyskland tilbudt landet å ta imot 3 000 flere asylsøkere. KrF-leder Knut Arild Hareide har sagt til NRK at han mener Norge bør gjøre mer for å hjelpe, men både Arbeiderpartileder, Jonas Gahr Støre og statsminister Erna Solberg (H) har avvist at Norge skal ta imot flere flyktninger nå.

Kan ta imot flere

Caritas Norge mener Norge har mulighet og ressursene til å vise enda større solidaritet med de mest sårbare blant oss, både hjemme og i nærområdene. – Vi i Norge lever i verdens mest utviklende land og har på langt nær nådd en grense for hvor mange flyktninger vi kan ta imot. Samtidig er det viktig å påpeke at alle europeiske land må ta ansvar og vise solidaritet for dem som risikerer livet for at familiene skal overleve. Solidaritet er veien til fred og utvikling i hjemmet, i lokalsamfunnene og i verden, sier Knut Andreas Lid, fungerende generalsekretær.

Stadig verre for **FLYKTNINGER I GAZA**

Verst av alt er mangelen på håp. Det skriver Sr Bridget Tighe, daglig leder for Caritas Jerusalem, i denne artikkelen om de vanskelige levekårene for flyktningene på Gazastripen.

Av Sr Bridget Tighe, Caritas Jerusalem

Sr Bridget Tighe er på hjemmebesøk hos en av familiene som deltar i et av Caritas ernæringsprogrammer i Gaza. Foto: Hassam Tarazi/Caritas Jerusalem

«Jeg sluttet på skolen da jeg var 14. Hva var vitsen med å fortsette? Folk som fullfører skolen får ikke jobb. Vi hadde ingen penger og jeg kunne jobbe for å hjelpe familien min.» Ordene kommer fra 18 år gamle Ahmad, den eldste av ti søsken. Som sin far, jobber han på en fiskebåt, men han forteller at de bare har arbeid noen dager i uka nå. Familien bor i Al Shati, en flyktningleir ikke langt fra Caritas Jerusalems helsesenter, hvor de to yngste barna, Rafi og Yousef er med i et prosjekt for underernærte barn. Jeg er kommet for å besøke dem.

Lite mat

Hjemmet deres, en leilighet i tredje etasje i en blokk er ren, men nesten tom. Det er ingen møbler der. På kjøkkenet står det et stort gammelt kjøleskap, men de har lite mat. Som resten av Gaza, har denne familien bare elektrisitet tre timer for dag. De bruker stearinlys når elektrisiteten er slått av. Det var i denne flyktningleiren i fjor tre små barn brant i hjel på grunn av et stearinlys som fikk brenne gjennom natten. Barna var redde for mørket, fortalte de fortvilte foreldrene deres. Tragedien rørte hvert eneste hjerte i Gaza.

Verdens lengste fengsel

Gazastripen, 360 kilometer lang og med to

millioner innbyggere, blir ofte kalt verdens lengste fengsel. En israelsk blokade innført i 2007 er fremdeles gjeldende. I tillegg til en nesten permanent stenging av den egyptiske grensen, forhindrer dette folk fra å forlate denne overbefolkede og fattige enklaven. Israel kontrollerer og begrenser all import og eksport, så vel som all menneskelig bevegelse.

Fiske har alltid vært en integrert del av økonomien i Gaza, men siden november 2012 får ikke fiskerne fra Gaza gå lenger ut enn seks nautiske mil med båtene sine, av og til bare tre. Fiskerne forklarer at fisket er dårlig så nært land, men hvis de går lenger ut, risikerer de å bli arrestert og få båtene konfiskert. De kan også bli skutt mot. Det skjedde med Ahmads venn. Han ble drept da israelske soldater åpnet ild mot båten.

Underernærte barn

Yousef og Rafi, på henholdsvis 18 og 34 måneder, var underernærte og sløve da de ble med i Caritas program for underernærte barn. Nå etter tre måneders behandling med mat, melk og vitaminer, har de lagt på seg. De er mer energiske og ser sunnere ut. En viktig del av programmet, som deres mødre også deltar i, er opplæring i ernæring. De lærer om næringsinnholdet i lokal mat, om barn og voksnes næringsbehov og om

hvordan de kan lage sunn mat til familiene sine på et begrenset matbudsjett.

Avhengig av nødhjelp

Familien er typisk for tusener i Gaza, de er ærlige folk som gjerne vil arbeide og ha et normalt liv, men som strever med å overleve. 80 prosent av innbyggerne på Gazastripen er avhengig av nødhjelp. Fødselsraten er høy og det er også arbeidsledigheten, særlig blant ungdommer. I en rapport skriver FN at de sosiale, helsemessige og sikkerhetsmessige følgene av overbefolkningen, kan gjøre Gazastripen ubeboelig innen 2020. Andre faktorer som kan gjøre livet ulevelig der er mangelen på rent vann og elektrisitet. Før blokaden var fisken fra Gaza velkjent på Jerusalems markeder. Det samme var jordbærene og blomstene. I tillegg hadde Gaza en suksessfull tekstil- og møbelindustri. Alle disse næringene har nå kollapset.

Dette er den harde virkeligheten til Rafi og Yousefs familie og de andre innbyggerne på Gazastripen. Store problemer til tross, verst av alt er den gjennomgripende depresjonen og mangelen på håp som de stadig forverrede levekårene skaper.

Besøksadresse:

Caritas Norge
Storgata 38
0182 Oslo

Postadresse:

Caritas Norge
Postboks 9277
Grønland
0134 Oslo

Kontaktinformasjon:

caritas@caritas.no
www.caritas.no
tlf: 23 33 43 60

Antallet mennesker som sultet i verden er økende. FN har påvist en direkte sammenheng mellom sult og migrasjon. Caritas jobber for at mennesker som rammes av klimaendringer og konflikt ikke må flykte for å få nok mat.

Foto: Joshua Smith/Caritas Schweiz

FLYKTER FRA SULTEN

DU KAN HJELPE!

SMS: Send FOOD til 2160 (200,-)

VIPPS: 12135. Merk innbetalingen **FOOD**

